

PRAWO CELNE I PODATEK AKCYZOWY

Blaski i cienie dziesięciu lat
członkostwa Polski w Unii Europejskiej

redakcja naukowa
Tomasz Nowak, Piotr Stanisławiszyn

MONOGRAFIE

PRAWO CELNE I PODATEK AKCYZOWY

Blaski i cienie dziesięciu lat
członkostwa Polski w Unii Europejskiej

redakcja naukowa
Tomasz Nowak, Piotr Stanisławiszyn

MONOGRAFIE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 stycznia 2016 r.

Recenzent

Prof. nadzw. dr hab. Dominik Gajewski

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Małgorzata Jarecka

Opracowanie redakcyjne

Agnieszka Bąk

Łamanie

Violet Design Wioletta Kowalska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN 978-83-264-8102-4

ISSN 1897-4392

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów / 9

Przedmowa / 21

Część I

Podatek akcyzowy / 23

Adam Bartosiewicz

Polskie przepisy dotyczące oświadczeń o przeznaczeniu olejów opałowych a unijna zasada proporcjonalności / 25

Adam Bigas

Zachowanie należytej staranności w transakcji a odpowiedzialność podatkowa na gruncie art. 8 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatku akcyzowym / 43

Ewa Cisowska-Sakrajda

Współpraca przedsiębiorstw w wytwarzaniu wyrobów a opodatkowanie podatkiem akcyzowym / 57

Jan Czerwiński, Artur Nowak

Zwolnienie z akcyzy importu napojów alkoholowych używanych do produkcji produktów leczniczych – głos w dyskusji / 77

Agnieszka Derkacz

Przestępczość podatkowa ze szczególnym uwzględnieniem oszustw karuzelowych na tle podatku od towarów i usług oraz akcyzy / 95

Andrzej Gorgol
Władztwo podatkowe Polski w zakresie kształtowania konstrukcji akcyzy w warunkach członkostwa w Unii Europejskiej / 116

Joanna Kiszka
Akcyza jako podatek ekologiczny z perspektywy prawa Unii Europejskiej i Polski / 136

Julita Kostka-Twór
Efekty implementacji dyrektywy energetycznej w zakresie opodatkowania podatkiem akcyzowym wyrobów węglowych / 166

Krzysztof Lasiński-Sulecki
Zakres przedmiotowy akcyz. Wybrane problemy na tle prawa unijnego i polskiego / 179

Mirosława Laszuk
Problemy w kontroli obrotu suszem tytoniowym / 202

Ireneusz Mirek
Opodatkowanie olejów opałowych w Polsce na tle prawa Unii Europejskiej. Propozycje rozwiązania problemu tzw. oświadczeń paliwowych / 216

Artur Mudrecki
Opodatkowanie olejów smarowych w świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej / 268

Grzegorz Musolf
Międzynarodowa współpraca administracyjna jako instrument wymiaru i poboru podatku akcyzowego oraz korzyść dla podatnika / 281

Tomasz Nowak
Stosowanie wiążącej informacji taryfowej oraz wiążącej informacji akcyzowej w przepisach ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – wybrane zagadnienia / 299

Ewa Piechota-Ołoś

**Regulacje w zakresie suszu tytoniowego wczoraj,
dziś, jutro... / 334**

Krzysztof Rutkowski

**Straty i ubytki wyrobów akcyzowych a zasada
konsumpcyjności – głos w dyskusji / 356**

Andrzej Tatara

Spółka cywilna jako podatnik podatku akcyzowego / 369

Część II

Prawo celne / 381

Wiesław Czyżowicz

**Przyczyny i mechanizmy ewolucji wspólnotowego
prawa celnego – od Europejskiej Wspólnoty Węgla
i Stali do unijnego kodeksu celnego / 383**

Ewa Gwardzińska

**Jednolite egzekwowanie nieprzestrzegania regulacji
celnych warunkiem koniecznym do równego traktowania
przedsiębiorców na rynku unijnym / 411**

Ewa Janik

**Odpowiedzialność karnoskarbowa za uszczuplenie
należności publicznoprawnych ujawnionych
przez organy kontroli celnej / 426**

Wojciech Morawski

**Świadomość, wola i działanie jednostki jako elementy
kształtujące zakres podmiotowy długu celnego / 438**

Karol Piech

**Dług celny jako sankcja. Uzasadniona ochrona
interesów finansowych Unii Europejskiej
czy „ślepa uliczka” unijnego prawa celnego? / 461**

Cezary Sowiński

Wysokość progu zwolnienia z należności celnych i podatkowych a przypadki zaniżania wartości celnej towarów importowanych z Chin i Hongkongu / 486

Aleksander Werner

Wykładnia polskiego prawa celnego w zgodzie z rozporządzeniem unijnym oraz pominięcie stosowania polskiego prawa celnego jako sprzecznego z rozporządzeniem / 511

Część III

Zagadnienia proceduralne / 527

Paweł Kowalczyk

Zakazy dowodowe w kodeksie postępowania karnego a postępowanie dowodowe w ordynacji podatkowej / 529

Ireneusz Krawczyk

Wadliwa egzekucja a przerwanie biegu przedawnienia – aspekt konstytucyjny / 554

Andrzej Melezini

Zasada zakazu pogarszania sytuacji strony w postępowaniu odwoławczym. Wybrane zagadnienia / 563

Piotr Pietrasz

Ciąg dalszy informatyzacji postępowania podatkowego – nowelizacja ordynacji podatkowej wynikająca z ustawy z dnia 10 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw / 573

Wybrana bibliografia / 623

Lista uczestników Ogólnopolskiej VII Opolskiej Konferencji Podatkowej „Prawo celne i podatek akcyzowy – blaski i cienie 10 lat członkostwa Polski w UE” / 635

Autorzy / 641

Wykaz skrótów

I. Akty normatywne

1. Prawo krajowe

A. Prawo celne

- k. cel.** ustawa z dnia 9 stycznia 1997 r. – Kodeks celny (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 75, poz. 802 z późn. zm.)
- pr. cel.** ustawa z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 858 z późn. zm.)
- ustawa o SC** ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 990 z późn. zm.)

B. Podatek akcyzowy

- r.z.p.a. z 2013 r.** rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 lutego 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 195 z późn. zm.)
- r.z.p.a. z 2010 r.** rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 159, poz. 1070 z późn. zm.)
- r.z.p.a. z 2009 r.** rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 32, poz. 228 z późn. zm.)
- r.z.p.a. z 2004 r.** rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 72, poz. 500 z późn. zm.)

- u.p.a.** ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 752 z późn. zm.)
- u.p.a. z 2004 r.** ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257 z późn. zm.)
- u.p.t.u.a.** ustawa z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50)

C. Pozostałe akty prawne

- k.c.** ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- k.k.** ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.k.s.** ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 186 z późn. zm.)
- Konstytucja RP** Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p.a.** ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 23)
- k.p.c.** ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
- k.p.k.** ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- k.s.h.** ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
- o.p.** ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)
- p.p.s.a.** ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.)
- p.r.d.** ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.)

- pr. dew.** ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 826 z późn. zm.)
- pr. en.** ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.)
- u.k.s.** ustawa z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 553 z późn. zm.)
- u.k.w.h.** ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 707 z późn. zm.)
- u.p.d.o.f.** ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.)
- u.p.d.o.p.** ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.)
- u.p.e.a.** ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1619 z późn. zm.)
- u.p.t.u.** ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)
- u.p.t.u. z 1993 r.** ustawa z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.)
- u.s.d.g.** ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.)
- u.z.s.e.** ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1155; uchylona z dniem 1 stycznia 2016 r. przez art. 141 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, Dz. U. poz. 1688)
- z.t.p.** rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908)

2. Prawo unijne

A. Traktaty

- TFUE** Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 25 marca 1957 r. (Dz. Urz. UE C 83 z 30.03.2010, s. 47)
- traktat lizboński/
Traktat z Lizbony** Traktat z Lizbony z dnia 13 grudnia 2007 r. zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. UE C 306 z 17.12.2007, s. 1)
- traktat rzymski** Traktat z dnia 25 marca 1957 r. ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą (Dz. Urz. WE C 325 z 24.12.2002, s. 33)
- TUE** Traktat o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. (Dz. Urz. UE C 83 z 30.03.2010, s. 13)
- TWE** Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską z dnia 25 marca 1957 r. (Dz. Urz. UE C 321E z 29.12.2006, s. 37)
- Układ europejski** Układ europejski ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z drugiej strony, sporządzony w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 11, poz. 38 z późn. zm.)

B. Dyrektywy, rozporządzenia i decyzje

- decyzja
nr 768/2008/WE** decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylająca decyzję Rady 93/465/EWG (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, s. 82)
- dyrektywa
92/12/EWG
lub dyrektywa
horyzontalna** dyrektywa Rady 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania (Dz. Urz. WE L 76 z 23.03.1992, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 179, z późn. zm.)

- dyrektywa 92/81/EWG** dyrektywa Rady 92/81/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od olejów mineralnych (Dz. Urz. WE L 316 z 31.10.1992, s. 12)
- dyrektywa 92/82/EWG** dyrektywa Rady 92/82/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatków akcyzowych od olejów mineralnych (Dz. Urz. WE L 316 z 31.10.1992, s. 19)
- dyrektywa 92/83/EWG** dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. WE L 316 z 31.10.1992, s. 21; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 206)
- dyrektywa 92/84/EWG** dyrektywa Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatków akcyzowych dla alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. WE L 316 z 31.10.1992, s. 29; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 213)
- dyrektywa 95/60/WE** dyrektywa Rady 95/60/WE z dnia 27 listopada 1995 r. w sprawie banderolowania olejów napędowych i nafty (Dz. Urz. WE L 291 z 06.12.1995, s. 46; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 289)
- dyrektywa 96/92/WE** dyrektywa 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. WE L 27 z 30.01.1997, s. 20; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 2, s. 3)
- dyrektywa 2003/54/WE** dyrektywa 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 96/92/WE (Dz. Urz. UE L 176 z 15.07.2003, s. 37; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 2, s. 211)
- dyrektywa 2003/87/WE** dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we

- Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2003, s. 32; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, s. 631)
- dyrektywa 2003/96/WE lub dyrektywa energetyczna** dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 283 z 31.10.2003, s. 51; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 405, z późn. zm.)
- dyrektywa 2006/32/WE** dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. UE L 114 z 27.04.2006, s. 64, z późn. zm.)
- dyrektywa 2008/95/WE** dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/95/WE z dnia 22 października 2008 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz. Urz. UE L 299 z 08.11.2008, s. 25)
- dyrektywa 2008/118/WE lub nowa dyrektywa horyzontalna** dyrektywa Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylająca dyrektywę 92/12/EWG (Dz. Urz. UE L 9 z 14.01.2009, s. 12, z późn. zm.)
- dyrektywa 2009/28/WE** dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, s. 16, z późn. zm.)
- dyrektywa 2009/72/WE** dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009, s. 55)
- dyrektywa 2011/64/UE** dyrektywa Rady 2011/64/UE z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie struktury oraz stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych (Dz. Urz. UE L 176 z 05.07.2011, s. 24)

- rozporządzenie nr 2658/87** rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. WE L 256 z 07.09.1987, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 2, s. 382, z późn. zm.)
- rozporządzenie nr 3295/94** rozporządzenie Rady (WE) nr 3295/94 z dnia 22 grudnia 1994 r. ustanawiające środki dotyczące wprowadzania do Wspólnoty i wywozu oraz powrotnego wywozu poza Wspólnotę towarów naruszających niektóre prawa własności intelektualnej (Dz. Urz. WE L 341 z 30.12.1994, s. 8; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, s. 318, z późn. zm.)
- rozporządzenie nr 1383/2003** rozporządzenie Rady (WE) nr 1383/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. dotyczące działań organów celnych skierowanych przeciwko towarom podejrzanym o naruszenie niektórych praw własności intelektualnej oraz środków podejmowanych w odniesieniu do towarów, co do których stwierdzono, że naruszyły takie prawa (Dz. Urz. UE L 196 z 02.08.2003, s. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 13, s. 469)
- rozporządzenie nr 765/2008** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, s. 30)
- rozporządzenie nr 684/2009** rozporządzenie Komisji (WE) nr 684/2009 z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy Rady 2008/118/WE w odniesieniu do skomputeryzowanych procedur przemieszczenia wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy (Dz. Urz. UE L 197 z 29.07.2009, s. 24, z późn. zm.)
- rozporządzenie nr 554/2012** rozporządzenie Komisji nr 554/2012 z dnia 19 czerwca 2012 r. dotyczące klasyfikacji niektórych towarów według Nomenklatury Scalonej (Dz. Urz. UE L 166 z 27.06.2012, s. 20)

- rozporządzenie nr 608/2013** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 608/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej przez organy celne oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1383/2003 (Dz. Urz. UE L 181 z 29.06.2013, s. 15)
- r.w.k.c.** rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. Urz. WE L 253 z 11.10.1993, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 6, s. 3, z późn. zm.)
- u.k.c.** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, s. 1)
- w.k.c.** rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. Urz. WE L 302 z 19.10.1992, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, s. 307, z późn. zm.)
- z.k.c.** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks celny (zmodernizowany kodeks celny) (Dz. Urz. UE L 145 z 04.06.2008, s. 1)

II. Sądy, urzędy oraz instytucje

- BverfG** niemiecki Federalny Trybunał Konstytucyjny
- ETS/TSUE** Europejski Trybunał Sprawiedliwości/Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
- IC** Izba Celna
- KE** Komisja Europejska
- MF** Ministerstwo Finansów
- Minister Finansów** minister właściwy ds. finansów publicznych

---

NIK	Najwyższa Izba Kontroli
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
OECD	Organizacja Współpracy i Rozwoju Gospodarczego
SN	Sąd Najwyższy
SPI	Sąd Pierwszej Instancji
TK	Trybunał Konstytucyjny
UC	Urząd Celny
UKS	Urząd Kontroli Skarbowej
URE	Urząd Regulacji Energetyki
WCO	Światowa Organizacja Celna
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny
WTO	Światowa Organizacja Handlu

III. Publikatory, zbiory orzecznictwa i czasopisma

BGBL.	Bundesgesetzblatt
Biul. Skarb.	Biuletyn Skarbowy Ministerstwa Finansów
Biul. SN	Biuletyn Sądu Najwyższego
CzPKiNP	Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz. MF	Dziennik Urzędowy Ministra Finansów
Dz. Urz. UE	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Dz. Urz. WE	Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich
ECR	European Court Reports
EPS	Europejski Przegląd Sądowy
FK	Finanse Komunalne
GP	Gazeta Prawna
GSP	Gdańskie Studia Prawnicze

- KPP** Kwartalnik Prawa Podatkowego
- M.P.** Monitor Polski
- MPC** Monitor Prawa Celnego
- MPCIP** Monitor Prawa Celnego i Podatkowego
- M. Pod.** Monitor Podatkowy
- M. Praw.** Monitor Prawniczy
- ONSA** Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
- ONSAiWSA** Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
- OSNC** Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
- OSNCK** Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna i Izba Karna
- OSNKW** Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
- OSNP** Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
- OSP** Orzecznictwo Sądów Polskich
- OTK** Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
- OTK-A** Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór urzędowy. Seria A
- PiP** Państwo i Prawo
- POP** Przegląd Orzecznictwa Podatkowego
- PPE** Przegląd Prawa Egzekucyjnego
- PPiA** Przegląd Prawa i Administracji
- Pr. i Pod.** Prawo i Podatki
- Prok. i Pr.-wkł.** Prokuratura i Prawo – wkładka
- Prz. Pod.** Przegląd Podatkowy
- PS** Przegląd Sądowy
- PT** Przegląd Techniczny
- PUG** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
- RPEIS** Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny

- Zb. Orz.** Zbiór Orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości/Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej
- ZNSA** Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

IV. Inne

- ADT** administracyjny dokument towarzyszący
- AEO** instytucja upoważnionego przedsiębiorcy (ang. *Authorised Economic Operator*)
- CBOSA** Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
- CCCTB** wspólna skonsolidowana korporacyjna podstawa opodatkowania (ang. *Common Consolidated Corporate Tax Base*)
- e-AD** elektroniczny administracyjny dokument
- EBTI** Europejska wiążąca informacja taryfowa (ang. *European Binding Tariff Information*)
- EU ETS** System Handlu Emisjami (ang. *EU Emission Trading Scheme*)
- GATT** Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu (ang. *General Agreement on Tariffs and Trade*)
- HS** Zharmonizowany System (ang. *Harmonized System*)
- ISA** zintegrowane pojedyncze pozwolenie (ang. *Integrated Single Authorisation*)
- ORINS** Ogólne Reguły Interpretacji Nomenklatury Scalonej
- OZE** odnawialne źródła energii
- PPT** pośredniczący podmiot tytoniowy
- SAD** jednolity dokument administracyjny (ang. *Single Administrative Document*)
- SASP** pojedyncze pozwolenie na stosowanie zgłoszenia uproszczonego lub procedury w miejscu (ang. *Single Authorisation for Simplified Procedure*)
- TRIPS** Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej stanowiące załącznik IC do

Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO), podpisanego w Marakeszu 15 kwietnia 1994 r. (Dz. Urz. WE L 336 z 23.12.1994, s. 214; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 11, t. 21, s. 305)

- VAT** podatek od towarów i usług (ang. *Value Added Tax*)
- WIA** wiążąca informacja akcyzowa
- WIT** wiążąca informacja taryfowa (ang. *Binding Tariff Information*)
- WTC** Wspólna Taryfa Celna

Przedmowa

Oddana do rąk Czytelników publikacja podsumowuje Ogólnopolską VII Opolską Konferencję Podatkową „Prawo celne i podatek akcyzowy – blaski i cienie członkostwa Polski w UE”, która odbyła się w Izbicku koło Opola w dniach 22–24 kwietnia 2014 r. Jak wskazuje rzymska numeracja w nazwie konferencji, było to już kolejne spotkanie, poprzedzone sześcioma podobnymi inicjatywami w latach poprzednich.

Po akcesji Polski do Wspólnoty Europejskiej (obecnie Unii Europejskiej) opolskie środowisko naukowe skupione wokół Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego oraz Stowarzyszenia Prawa Finansowego „Aureus” w Opolu dostrzegło potrzebę najpierw pobudzenia, a później wręcz pogłębienia dyskursu nad prawem celnym oraz regulacjami dotyczącymi podatku akcyzowego, które od momentu akcesji stały się dziedzinami prawa kształtowanymi nie tylko przez prawodawcę krajowego, ale także unijnego. W wypadku regulacji celnych prawo unijne ma przecież znaczenie pierwszorzędne. Szeroka aprobata dla podjętej inicjatywy, udział w konferencyjnych dyskusjach przedstawicieli świata nauki, praktyki, w tym adwokatów, radców prawnych, pracowników organów administracji podatkowej i celnej, a także sędziów sądów administracyjnych wskazują, że organizatorzy trafnie ocenili, iż wspomniane dziedziny prawa finansowego domagają się podjęcia naukowej refleksji.

Wydaje się, że poza nielicznymi ośrodkami akademickimi problematyka obrotu towarowego z krajami trzecimi, czyli kwestie typowo „celne”, oraz zagadnienia dotyczące akcyzy nie stanowią głównego przedmiotu badań naukowych. Zrodzona w opolskim środowisku prawniczym inicjatywa organizowania cyklicznych konferencji poświęconych wspomnianym

zagadnieniom oraz opracowanie po ich zakończeniu naukowej publikacji znacząco – mamy nadzieję – lukę tę uzupełnia.

Zebrane w niniejszej pozycji artykuły (28), które powstały w oparciu o wygłoszone na konferencji referaty, podzielone zostały na trzy części. Pierwsza dotyczy podatku akcyzowego, druga prawa celnego, ostatnia zawiera artykuły poświęcone wybranym zagadnieniom proceduralnym. W poszczególnych tekstach autorzy uczynili przedmiotem refleksji, często w sposób krytyczny, działalność ustawodawcy unijnego oraz krajowego, zwracając także uwagę na chyba coraz większe znaczenie wykładni prawa dokonywanej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz krajowe sądy administracyjne.

Odmienne niż w dotychczasowych dwóch publikacjach, pojawiają się artykuły poświęcone zagadnieniom typowo proceduralnym (autorstwa P. Kowalczyka, I. Krawczyka, A. Melezinięgo, P. Pietrasza). Okazuje się bowiem, że niezmiennie, co najmniej od chwili wejścia w życie ustawy – Ordynacja podatkowa, stosowanie przepisów proceduralnych budzi istotne wątpliwości uczestników postępowania podatkowego. Wymienione teksty stanowią trzecią, odrębną część książki i wskazują niejako jeden z kierunków, ku któremu zwrócona zostanie uwaga opolskiego środowiska naukowego zajmującego się prawem finansowym, zwłaszcza w świetle zapowiadanego uchwalenia zupełnie nowej ordynacji podatkowej.

Autorzy artykułów wraz z redaktorami serdecznie dziękują wszystkim osobom, które przyczyniły się do wydania niniejszej publikacji. Mamy nadzieję, że będzie ona istotnym głosem w dyskusji nad prawem celnym oraz regulacjami dotyczącymi prawa akcyzowego w Polsce, a także w Unii Europejskiej.

Tomaz Nowak
Piotr Stanisławiszyn
Opole, luty 2016 r.

Część I

Podatek akcyzowy

Polskie przepisy dotyczące oświadczeń o przeznaczeniu olejów opałowych a unijna zasada proporcjonalności¹

1. Uwagi wstępne

Przepis art. 89 ust. 1 pkt 9 oraz pkt 10 u.p.a. stanowi, że stawka akcyzy wynosi dla:

- olejów napędowych przeznaczonych do celów opałowych o kodach CN od 2710 19 41 do 2710 19 49, zabarwionych na czerwono i oznaczonych znacznikiem zgodnie z przepisami szczególnymi – 232,00 zł/1000 litrów;
- olejów opałowych o kodach CN od 2710 19 51 do 2710 19 69:
  - a) z których 30% lub więcej objętościowo destyluje przy 350°C lub których gęstość w temperaturze 15°C jest niższa niż 890 kg/m³, zabarwionych na czerwono i oznaczonych znacznikiem zgodnie z przepisami szczególnymi – 232,00 zł/1000 litrów,
  - b) pozostałych, niepodlegających obowiązkowi barwienia i znakowania na podstawie przepisów szczególnych – 64,00 zł/1000 kg.

---

¹ Niniejszy artykuł odnosi się do stanu prawnego sprzed 1 stycznia 2015 r. Między innymi pod wpływem głosów krytycznych formułowanych pod adresem prawodawcy, także w czasie konferencji w Izbie w kwietniu 2014 r., z dniem 1 stycznia 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej. Na podstawie art. 26 pkt 15 lit. b tej ustawy znowelizowano brzmienie art. 89 ust. 15 i 16 u.p.a. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1662). Pomimo nowelizacji art. 89 ust. 15 i 16 u.p.a. prezentowany artykuł zawiera aktualne i trafne wywoły dotyczące stosowania zasady proporcjonalności w przepisach o podatku akcyzowym.

Na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 15 u.p.a. taka sama wysokość stawek podatkowych obowiązuje w odniesieniu do pozostałych, niewymienionych wcześniej paliw opałowych, mianowicie 232 zł/1000 litrów, jeśli nich gęstość jest niższa niż 890 kg/m³, lub 64 zł/1000 litrów, jeśli ich gęstość jest równa lub wyższa niż 890 kg/m³. Są to stawki znacznie niższe od stawki dla olejów napędowych (na cele napędowe).

Przepisy ustawy o podatku akcyzowym ustanawiają szereg wymogów dla stosowania tej stawki obniżonej. Związane są one przede wszystkim z dodatkową dokumentacją dla tych wyrobów akcyzowych, w tym z oświadczeniami kupujących, że nabywają oni określone wyroby energetyczne dla celów opałowych.

Kolejny obowiązek związany ze sprzedawaniem wyrobów energetycznych na cele opałowe wprowadzają przepisy art. 89 ust. 14 u.p.a. Powołany przepis wprowadza obowiązek (dla sprzedawcy wyrobów akcyzowych) sporządzania miesięcznych zestawień oświadczeń, o których mowa w ust. 5, czyli oświadczeń, że nabywane wyroby są przeznaczone do celów opałowych, uprawniających do stosowania stawek akcyzy określonych w ust. 1 pkt 9, 10 i pkt 15 lit. a. Zestawienia te powinny być przekazane do właściwego naczelnika urzędu celnego, w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano sprzedaży.

Miesięczne zestawienie oświadczeń sporządzane przez sprzedawców – zgodnie z art. 89 ust. 15 pkt 1 u.p.a. – powinno zawierać:

- a) imię i nazwisko albo nazwę oraz adres siedziby lub zamieszkania podmiotu przekazującego zestawienie,
- b) ilość i rodzaj oraz przeznaczenie wyrobów, których dotyczy oświadczenie,
- c) datę złożenia oświadczenia,
- d) datę i miejsce sporządzenia zestawienia oraz czytelny podpis osoby sporządzającej zestawienie,
- e) określenie liczby urządzeń grzewczych posiadanych przez nabywców, wynikającej ze złożonych przez nich oświadczeń,
- f) miejsce (adres), gdzie znajdują się urządzenia grzewcze wskazane w oświadczeniach,

g) w przypadku oświadczeń, o których mowa w:

- ust. 5 pkt 1 – imię i nazwisko albo nazwę oraz adres siedziby lub miejsca zamieszkania, a także NIP, numer PESEL lub REGON składającego oświadczenie,
- ust. 5 pkt 2 – imię i nazwisko, adres miejsca zamieszkania oraz numer PESEL składającego oświadczenie.

Przepis art. 89 ust. 16 u.p.a. stanowi, że w przypadku niespełnienia warunków określonych w ust. 5–15 (a więc również warunków odnoszących się do sporządzenia i przekazania miesięcznego zestawienia oświadczeń) stosuje się stawkę akcyzy określoną w ust. 4 pkt 1 (czyli podstawową stawkę akcyzy dla olejów napędowych).

2. Kształtowanie się zasady proporcjonalności

Już na pierwszy rzut oka regulacja krajowa – przewidująca obowiązek sporządzania i przedstawiania organom podatkowym zestawień oświadczeń i wprowadzająca znacznie wyższą stawkę podatku za uchybienie temu obowiązkowi – wydaje się nieproporcjonalna do zamierzonego rezultatu. Przed szczegółową analizą tej kwestii zastanowić się należy nad tym, czy w odniesieniu do przepisów krajowych dotyczących akcyzy można postawić zarzut naruszenia zasady proporcjonalności. Stwierdzić w tym kontekście należy, że proporcjonalność jest jedną z najwcześniej uznanych przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (wcześniej Europejski Trybunał Sprawiedliwości) zasad ogólnych prawa wspólnotowego².

W istocie pierwsze odniesienie do tej koncepcji odnajdujemy już w orzeczeniu z dnia 29 listopada 1956 r. w sprawie *Fédération charbonnière de Belgique v. Wysoka Władza*, C-8/55³. Trybunał stwierdził w nim, że: „zgodnie z ogólnie przyjętą zasadą prawa, taka pośrednia reakcja Wysokiej Władzy na sprzeczne z prawem działania przedsiębiorstw musi być proporcjonalna do rozmiarów tych działań”.

---

² G. de Búrca, *Proportionality and Subsidiarity as General Principles of Law* (w:) *General Principles of European Community Law, Reports from the conference in Malmö 27–28 August 1999*, ed. by U. Bernitz, J. Nergelius, The Hague–Boston 2000, s. 95.

³ English Special Edition 1954–56, s. 292.

BIBLIOTEKA PRZEGLĄDU PODATKOWEGO

Tomasz Nowak – funkcjonariusz Służby Celnej w Izbie Celnej w Opolu; członek Stowarzyszenia Prawa Finansowego „Aureus” w Opolu; autor kilkunastu publikacji z zakresu prawa celnego, podatkowego i administracyjnego.

Piotr Stanisławiszyn – doktor nauk prawnych; adiunkt na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego, pełniący obowiązki kierownika Zakładu Prawa Finansowego; sędzia sądu rejonowego; współzałożyciel i prezes Stowarzyszenia Prawa Finansowego „Aureus” w Opolu; autor blisko 90 publikacji z zakresu prawa bankowego, podatkowego i finansów publicznych.

W książce omówiono wybrane zagadnienia z zakresu podatku akcyzowego, prawa celnego oraz aspekty proceduralne.

Opracowanie zawiera kwestie obecne w pracy organów oraz podmiotów gospodarczych, w tym:

- informatyzację postępowania podatkowego,
- ustalenie podatnika podatku akcyzowego w sytuacji nielegalnej produkcji albo nielegalnego przemieszczania wyrobów akcyzowych,
- stosowanie wiążącej informacji akcyzowej.

Wszystkie tematy zaprezentowane zostały w sposób zwięzły i zrozumiały, a przedstawione stanowiska poparte orzeczeniami judykatury i poglądami doktryny. W pracy znaleźć można propozycje rozwiązań konkretnych problemów praktycznych w zakresie regulacji celnych i podatku akcyzowego.

Publikacja przeznaczona jest dla agentów celnych, doradców podatkowych, księgowych i pracowników biur rachunkowych obsługujących uczestników obrotu handlowego z krajami spoza Unii Europejskiej, a także podatników podatku akcyzowego. Zainteresuje również radców prawnych oraz pracowników administracji celnej.

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-264-8102-4

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

WOLTERS KLUWER POLECA

**PRZEGLĄD
PODATKOWY**

CENA 139 ZŁ (W TYM 5% VAT)